

Roll No.....

Total No. of Pages : 3

Total No. of Questions : 7

पूर्वमध्यमा प्रथमखण्ड

विषय कोड : 507

ज्योतिषम्

चतुर्थ-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः।

1. उचितविकल्पं लिखत -

5×2=10

(क) 'मुहूर्तचिन्तामणिः' इत्यस्य लेखकः -

(i) बादरायण

(ii) विन्ध्येश्वरीप्रसादः

(iii) श्रीभद्रामदैवज्ञः

(ख) 'लीलावती' इत्यस्य लेखकः -

(i) भास्कराचार्यः

(ii) शङ्कराचार्यः

(iii) लगधः

(ग) संस्काराः भवन्ति -

(i) सप्त

(ii) षोडस

(iii) अष्ट

(घ) विवाहस्य प्रकाराः -

(i) अष्ट

(ii) नव

(iii) षोडस

507

1

P.T.O.

(ड) जन्मनः पूर्व कति संस्काराः ?

(i) अष्ट

(ii) त्रयः

(iii) पञ्च

2. रिक्तस्थानानि पूरयत -

5×2=10

(क) क्रियाकलापप्रतिपत्तिहेतुं सगर्भम्।

(ख) तिथीशा गरा।

(ग) गृहप्रवेशे यात्रायां यथाक्रमम्।

(घ) चन्द्रर्क्षे स्युः।

(ड) परिघार्ध शूले।

3. सत्यम्/असत्यम् चिनुत -

5×2=10

(क) लीलावती भास्कराचार्यस्य रचना वर्तते।

(ख) सिंहराशेः स्वामी सूर्यः वर्तते।

(ग) वराटकानां दशकद्वयं काकिणी।

(घ) क्रोशचतुष्टयेन योजनं न भवति।

(ड) शेषाः कालादिपरिभाषा लोकतः अप्रसिद्धा ज्ञेयाः।

4. युग्ममेलनं कुरुत -

5×2=10

(क) शनि

(i) राजसः

(ख) ज्येष्ठा

(ii) गुण्येन हन्यात्

(ग) मूलः

(iii) सूर्यपुत्रः

(घ) गुण्यान्त्यमङ्कं

(iv) सूर्यविशेषः

(ड) पूर्वाभाद्र

(v) इन्द्रः

5. एकपदेन उत्तरत -

5×2=10

- (क) कति वाराः सन्ति ?
- (ख) तिथयः कति सन्ति ?
- (ग) कति नक्षत्राणि सन्ति ?
- (घ) भरणी नक्षत्रस्य स्वामी कः ?
- (ङ) आर्या नक्षत्रस्य स्वामी कः ?

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः

6. अधोलिखिताः चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः -

4×5=20

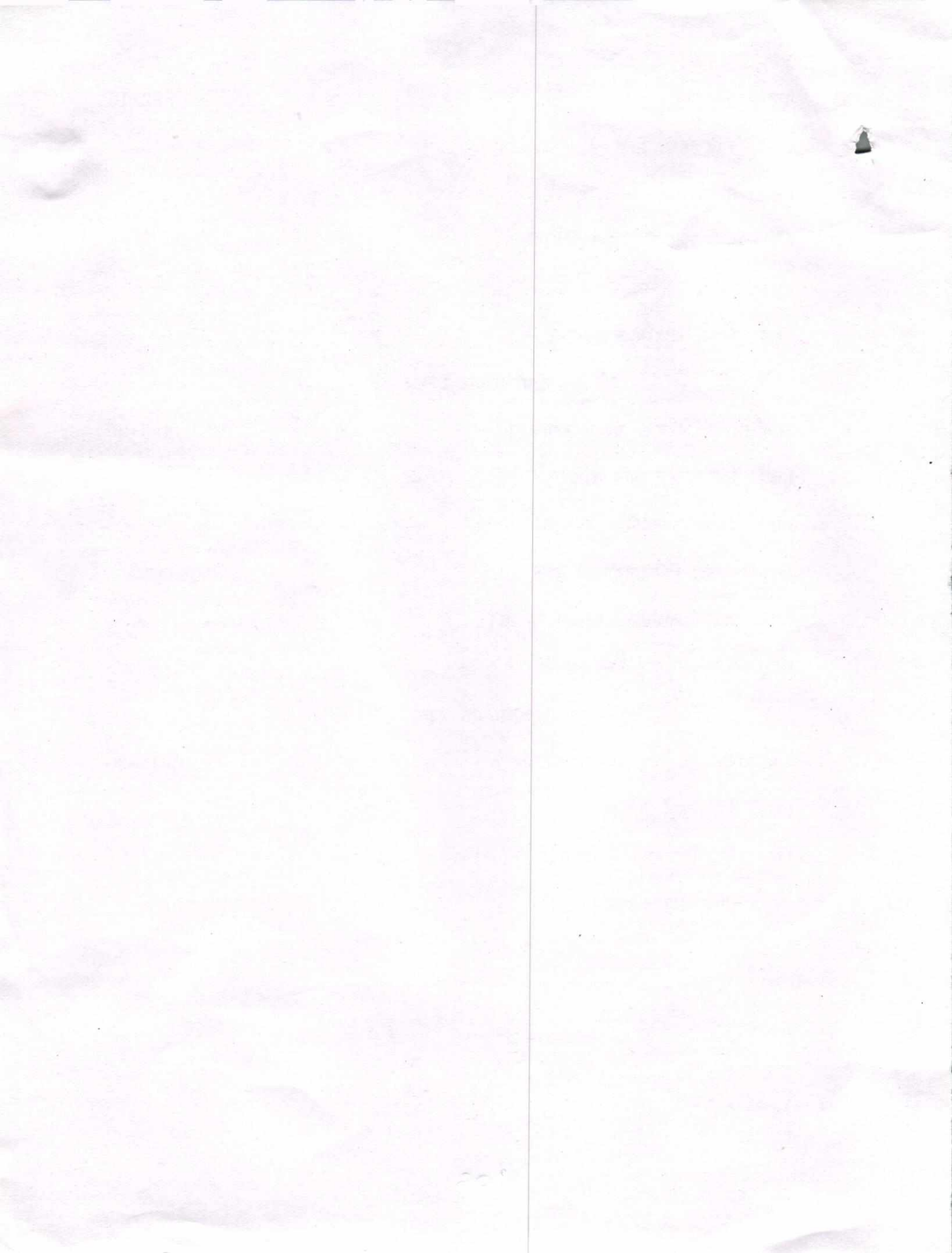
- (क) तिथीशानां नामानि लिखत।
- (ख) शुभदा उत्पादयोगः वर्णयत।
- (ग) रत्यादौ निषिद्धनक्षत्राणि लिखत।
- (घ) वस्तूनां गणनायाः परिमाणं वर्णयत।
- (ङ) जन्ममासलक्षणं लिखत।

निबन्धात्मक प्रश्नाः

7. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं लिखत -

2×15=30

- (क) परीक्षामूर्हर्त विवेचयत।
- (ख) शिल्पविद्यामूर्हर्त लिखत।
- (ग) वर्णमूलविधिः वर्णयत।

पूर्वमध्यमा प्रथमखण्ड

विषय कोड : 507

ज्योतिषम्

चतुर्थ-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः।

1. उचितविकल्पं लिखत -

5×2=10

(क) 'मुहूर्तचिन्तामणिः' इत्यस्य लेखकः -

(i) बादरायण

(ii) विन्ध्येश्वरीप्रसादः

(iii) श्रीभद्रामदैवज्ञः

(ख) 'लीलावती' इत्यस्य लेखकः -

(i) भास्कराचार्यः

(ii) शङ्कराचार्यः

(iii) लगधः

(ग) संस्काराः भवन्ति -

(i) सप्त

(ii) षोडश

(iii) अष्ट

(घ) विवाहस्य प्रकाराः -

(i) अष्ट

(ii) नव

(iii) षोडश

(ड) जन्मनः पूर्व कति संस्काराः ?

(i) अष्ट

(ii) त्रयः

(iii) पञ्च

2. रिक्तस्थानानि पूरयत -

5×2=10

(क) क्रियाकलापप्रतिपत्तिहेतुं सगर्भम्।

(ख) तिथीशा गरा।

(ग) गृहप्रवेशे यात्रायां यथाक्रमम्।

(घ) चन्द्रर्क्षे स्युः।

(ङ) परिघार्धं शूले।

3. सत्यम्/असत्यम् चिनुत -

5×2=10

(क) लीलावती भास्कराचार्यस्य रचना वर्तते।

(ख) सिंहराशेः स्वामी सूर्यः वर्तते।

(ग) वराटकानां दशकद्वयं काकिणी।

(घ) क्रोशचतुष्टयेन योजनं न भवति।

(ङ) शेषाः कालादिपरिभाषा लोकतः अप्रसिद्धा ज्ञेयाः।

4. युग्ममेलनं कुरुत -

5×2=10

(क) शनि

(i) राजसः

(ख) ज्येष्ठा

(ii) गुण्येन हन्यात्

(ग) मूलः

(iii) सूर्यपुत्रः

(घ) गुण्यान्त्यमङ्कं

(iv) सूर्यविशेषः

(ङ) पूर्वाभाद्र

(v) इन्द्रः

5. एकपदेन उत्तरत -

5×2=10

- (क) कति वाराः सन्ति ?
- (ख) तिथयः कति सन्ति ?
- (ग) कति नक्षत्राणि सन्ति ?
- (घ) भरणी नक्षत्रस्य स्वामी कः ?
- (ङ) आर्या नक्षत्रस्य स्वामी कः ?

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः

6. अधोलिखिताः चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः -

4×5=20

- (क) तिथीशानां नामानि लिखत।
- (ख) शुभदा उत्पादयोगः वर्णयत।
- (ग) रत्यादौ निषिद्धनक्षत्राणि लिखत।
- (घ) वस्तूनां गणनायाः परिमाणं वर्णयत।
- (ङ) जन्ममासलक्षणं लिखत।

निबन्धात्मक प्रश्नाः

7. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं लिखत -

2×15=30

- (क) परीक्षामूर्हृतं विवेचयत।
- (ख) शिल्पविद्यामूर्हृतं लिखत।
- (ग) वर्णमूलविधिः वर्णयत।

